

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Šis leidinys leidžiamas rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Nr.6 (135) 1971 birželio 30

LIETUVIŠKOJI VASARA VOKIETIJOJE 1971

Ir šią vasarą Vokietijos lietuvių laukia įtampus darbmetis. Šalia įprastinių renginių, t.y. lietuviškųjų studijų savaitės ir vasaros vaikų stovyklos, atrodo, šiemet tikrai įvyks ir jaunimo stovykla. Ji buvo planuota ir skelbta jau ir pernai, tačiau neįgyvendinta.

Šiemet Vokietijos LB yra kiek kitokioje padėtyje, negu eilę pastarųjų metų. Jau buvo kone savaime suprantama, kad vasaros renginiai finansuojami tik maža dalimi iš lietuviškųjų šaltinių, o didžiąją išlaidų dalį Vokietijos LB Valdyba galėdavo padengti iš Vokietijos vyriausybės gautomis lėšomis. Šių metų eigoje Vokietijos ūkinis gyvenimas susidūrė su naujomis sunkenybėmis ir valdžios parama daugeliui tikslų nutraukta arba bent jaučiamai sumažinta. Susiaurinta ji ir lietuvių kultūriniam reikalams. Tad vasaros renginius didžia dalimi teks finansuoti savomis lėšomis.

Visi besidomintieji, be abejo, bus pastebėję, kad už į vasaros stovyklą siunčiamų vaikų išlaikymą šiemet teks mokėti tėvams daugiau, negu pernai, o lietuviškųjų studijų savaitės dalyviai veltui gaus tik kultūrinę programą. Tai reiškia, kad savo asmenišką pragyvenimo išlaidas studijų savaitės metu turės pilnai apsimokėti patys dalyviai. Tie patys dėsniai liečiai taip pat jaunimo stovyklą, tik jos organizatoriai tikisi gauti paramos iš vokiškų nevaldiškų šaltinių. Tuo būdu Vokietijos lietuviai dalinai praranda iki šiol turėtąją privilegijuotą padėtį.

Kituose pasaulio kraštuose visą laiką buvo savaime suprantama, kad lietuviškoji veikla finansuojama pačių lietuvių. Be niekeno paramos JAV-bių lietuviai įsteigė ir išlaiko mokyklas, parapijas, stato namus kultūriniam reikalams, bažnyčias, leidžia laikraščius, knygas, ruošia didžiulio masto šventes, kongresus, turi savo operą, televizijos ir radijo programas. Panašiai yra Kanadoje ir Australijoje, ta pačia kryptimi darbuojamasi Pietų Amerikos kraštuose.

Vokietijos lietuviams ir dabar valdžios parama nėra visiškai nutraukiama, o tik kai kurioms veiklos sritims sumažinama. Pav., Vasario 16 gimnazijos išlaikymui ir šiemet valdžia skiria nemažesnes lėšas, negu pernai. Tik susvyravo bendrabučio statybos reikalai. Dėl ūkinės konjunktūros pertempimo vyriausybė laikinai sustabdė paramas daugeliui nepradėtų statybų, jų tarpe ir mūsų bendrabučiu. Sunku šiandien pasakyti, kada tie varžymai bus atšaukti ir žadėtosios sumos išmokamos.

Apskritai paėmus, šios vasaros renginiai parodys, kiek Vokietijos lietuviai iš tikro juos vertina, t.y., kiek yra pasiryžę patys perimti finansinę atsakomybę už lietuvišką kultūrinę veiklą. Pradinių gražių pavyzdžių jau yra. Atsirado asmenų ir organizacijų, kurie telkia lėšas finansuoti jaunimo dalyvavimą lietuviškųjų studijų sa-

vaiteje. Įdomu tik, kiek atsiras jaunuolių, norinčių šia parama pasinaudoti!

Netiktų praeiti nesuminėjus ir jubiliejinės skautų stovyklos, kuri nors ir yra organizuojama viso pasaulio lietuvių skautų, tačiau vyks Vokietijoje ir tarp kurios organizatorių matome Vokietijos LB Valdybos pirmininką bei eilę kitų veikėjų. Neteko girdėti, kad ją finansuotų kokios nors tarptautinės organizacijos. Tad ir skautų stovykla galėtų būti Vokietijos lietuviams pavyzdžiu, kaip galima ir reikia patiems savimi pasirūpinti.

O pažvelgę atgal matome, jog nuosavybė Romuvoje, kuria šiandien naudojasi Vasario 16 gimnazija, išigyta lietuvių lėšomis, ir lietuviškosios studijų savaitės atsirado bei eilę metų buvo vykdomos be jokios paramos iš šalies, ir vaikų vasaros stovykloms jokių valdiškų paramų nebūdavo gaunama. Taigi tenka šią vasarą pasitempti ir parodyti sau ir kitiems, kad Vokietijos lietuviai nėra savo veikla gyvybiškai priklausomi nuo Vokietijos valdžios paramos, o lietuviškumas yra vertas ir didesnių asmeninių, net ir finansinių aukų.

----- xXx -----

M Ū S Ų B Ė N D R U O M E N Ė J E

T ū k s t a n t a s i s n a r y s i s t o j o

š.m. gegužės 1 į H a n n o v ė r i o apylinkę. Šitas eilės numeris teko Vytautui Ramanauskui. Jis pakėlė Hannoverio apylinkės narių skaičių iki 21.

M a i n z

Vietos LB apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyko gegužės 16. Iš 30 pilnateisių narių dalyvavo 14 ir VLB Tarybos narys tėv. A. Bernatonis. Pirmininkavo dr. V. Totoraitis, sekretoriavo dr. B. Paltarokaitė. Apylinkės sekretorius J. Kriščiūnas pateikė veiklos pranešimą. Atsistojimu pagerbti mirusieji nariai - dr. Ant. Bardauskas, Ad. Pudyraitis ir apyl. pirmininkas dipl. ekon. Juozas Matulaitis. Dėl šių mirčių ir dėl sekretoriaus ligos nukentėjo apylinkės veikla. Nariai sumoka solidarumo įnašus, o vadovybė persiunčia priklausančią dalį VLB Valdybai. Kasmet paremiamas VLB Valdybos INFORMACIJŲ leidimas, ruošiami tautinių švenčių minėjimai, surengtas iškilmingas vysk. A. L. Deksnio sutikimas. Apylinkės nariai prenumeruoja 12 lietuviškų laikraščių bei žurnalų. Buv. apylinkės pirmininkas a. a. Matulaitis rinko aukas Tautos fondui.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė J. Černius. Išrinkta apylinkės vadovybė iš 3-jų asmenų: pirmininkas J. Kriščiūnas, sekretorius dr. B. Paltarokaitė ir išdininkas Ant. Staniulis. Į Kontrolės komisiją išrinkti J. Černius (pirmininkas) ir Vl. Sivonis. Į Šalpos komisiją - dr. V. Totoraitis.

Nutarta Tautos šventės rugsėjo 8 ir Lietuvos kariuomenės metinių lapkričio 23 minėjimus sujungti ir šiemet ruošti lapkričio 21.

VLB Mainzo apylinkė turi gražią tradiciją - vadovybė kiekvieną narį pasveikina gimtadienio proga. Nutarta ir toliau tą tradiciją puoselėti. Pašto išlaidoms apmokėti susirinkimo dalyviai sudėjo 28,47 DM.

B o n n - K ö l n

Gegužės 29 Kėlno priemiesty Niehl įvyko VLB vietos apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Pradėtas 17 val. pamaldomis, kurias atnšavo tėv. dr. Konst. Gulbinas. 18 valandą nariai ir didelis skaičius svečių susirinko į parapijos salę posėdžio, kuriam pirmininkavo M. Kiužauskas, sekretoriavo A. Šmitas. Apylinkės pirmininkas R. Šileris pranešė Valdybos veiklą praėjusios kadencijos metu: apylinkės tautinių šokių grupė dalyvavo Krėvo tarptaut. festivaly, suruoštas didelis minėjimas rudenį Annaberge, išleisti tik du aplinkraščiai. Pirminin-

kas painformavo ir apie atskirų apylinkės narių veiklą privačia iniciatyva (vargo mokykla ir pan.). Išdininkas A.Makutėnas pranešė kasos stovį. Skundėsi, jog sunku surinkti solidarumo įnašus. Kadangi nė vienas Kontrolės komisijos narių į susirinkimą neatvyko, pirmasis kandidatas A.Šmitas patikrino kasos knygas ir pranešė, kad atskaitomybė vedama tvarkingai. Po diskusijų dėl apylinkės ir jos tautinių šokių grupės veiklos Valdyba atleista nuo atsakomybės. Tautinių šokių grupė pavadinta Nordrhein-Westfalijos lietuvių tautinių šokių grupe.

Naują Valdybą nutarta rinkti iš 4-rių asmenų: po vieną iš Andernacho, Bonnos, Kölno ir Wuppertalio vietovių. Kadangi Wuppertalis nepajėgė pasiūlyti kandidato, apylinkės susirinkimas leido naujai Valdybai kooptuoti vieną narių iš Wuppertalio. Į naują Valdybą išrinkti: pirmininkas M.Kiužauskas, išdininkas A.Makutėnas ir sekretorius P. Veršelis. Į Kontrolės komisiją - M.Strumila ir J.Jasulaitis, kandidatas R.Šileris.

Po susirinkimo vyko diskusijos apie Bonn-Kölno apylinkės šalpos komisiją. Veikė A.Makutėno įrengtas baras, kuriame buvo galima ne tik gerai išgerti, bet ir skaniai pavalgyti. Vyko loterija ir grojo lietuviška muzika.

S t u t t g a r t

Baisiojo birželio minėjimas čia suruoštas birželio 6. Pamaldas Kolpinghaus koplyčioje popiet atlaikė ir pamokslą pasakė kun.J.Dėdinas iš Romuvos, giedojo Br.Spies-Gailiūtė iš Belgijos.

Kultūrinis pobūvis vyko salėje. Jį pradėjo kun.K.Senkus, pranešinėjo Val.Lėmanienė. Birželio tema kalbėjo VLB Stuttgarto apylinkės pirmininkė Glemžienė ir redaktoriai inž.G.Šlikas bei K.Šimanauskas. Montażėlių "Tėvynę prisimenant" skaitė Alf.Lucas, Val.Lėmanienė ir Ant. Plenys, duetus dainavo solistė Br.Spies ir jų kompozitorius kun.K. Senkus, Maironio "Jūratę ir Kastytį" padeklamavo Val.Lėmanienė, solo dainavo Br.Spies. Po programos Moterų klubo narės pavaišino minėjimo dalyvius užkandžiais ir gėrimais.

L e b e n s t e d t - S a l z g i t t e r

Šimtai žodžių, nukreipti į protą, nepaveikia taip stipriai, kaip vienintelis žodis, pataikęs į širdį (Thyde Monnier). Bet kad žodis, garsas, judesys ar spalva pataikytų į širdį, jie turi būti meniškai apipavidalinti. Šitą dėsni gerai žino Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupės vadovė mokytoja Eliza Tamošaitienė, todėl savo mokinius rūpestingai atrenka ir paruošia.

Išvykai į Lebenstedt-Salzgitterį buvo sudarytas ansamblis iš 34 asmenų, tarp jų stud.A.Rygelytė iš JAV-bių ir abiturientas Jonas Sonas. VLB Lebenstedt-Salzg. apylinkė taip pat rūpestingai pasiruošė priimti jaunuosius svečius ir sudarė puikias sąlygas parodyti atvežtą meną: išnuomojo 300 vietų mokyklos salę ir prikvietė pilną svečių. Visą laiką suprakaitavę lakstė ieškodami nakvynių moksleiviams, pirkdami maistą bei jį gamindami parapijos salės virtuvėje ir kitus darbus atlikdami, apylinkės pirmininkė Isabėlė Olišauskienė su dukra Nijole ir žentu Valiu Merkevičium, Bronė Flinderienė su dukra Roma, Jadvyga Černiauskienė, Kazys Masiliūnas, Emilis Šneideraitis ir kiti. Sutelktinis darbas davė gražius vaisius - šaunią lietuviškos dainos ir tautinių šokių dieną (taip renginys pavadintas programoje).

Programa pradėta 17 val. p a m a l d o m i s , kurias šv.Mykolo bažnyčioje atlaikė ir pamokslą pasakė Vasario 16 gimnazijos kapelionas kun.J.A.Š u l c a s . Per pamaldas buvo giedamos lietuviškos giesmės, palydint vargonams.

18 val. netoli bažnyčios esančioje erdvioje realinės mokyklos salėje, papuoštoje lietuvių bei vokiečių vėliavomis ir vyčiu, programą pradėjo VLB Valdybos įgaliotinis Žem.Saksonijoje kun.V.Š a r k a .

Vokiečių ir lietuvių kalbomis jis paaikšino, kokiomis nuotaikomis lietuviai prisimena birželio mėnesį prieš 31 metus pradėtus masinius trėmimus į Sibirą ir prieš 30 metų įvykusį visos tautos sukilimą prieš maskvinį okupantą. Pastebėjo, jog lietuviai pirmą kartą taip gausiai susirenka Lebenstedt-Salzg. Jie atvyko paklaustyti ir pažiūrėti savo dainuojančio ir šokančio jaunimo, kuris yra mūsų viltis.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Vasario 16 gimnazijos direktorius V. N a t k e v i č i u s . Pirmiausia vokiečių kalba trumpai apžvelgė Lietuvos praeitį. Nurodė, kad pagrindinis mūsų išėivijos uždavinys yra lietuviybės išlaikymas. Tam tikslui tarnauja ir Vasario 16 gimnazija. Supažindino su toje mokykloje išeinama lituanistine programa ir jos tautinių šokių grupe. Gimnazijoje kurį laiką svečiavosi, norėdami pagilinti lietuvių kalbos žinojimą, vokiečių filologai iš įvairių universitetų.

Kalbėdamas lietuviškai, direktorius dėkojo šeimininkams už nuoširdų sutikimą ir rūpestingą globą, kurią romuviečiai pajuto nuo pat išlipimo iš autobuso. Lietuviams ir jų svečiams moksleiviai šiandien pristatė savo šokiais ir dainomis. Suteikė konkrečių duomenų apie mokslą ir gyvenimą Vasario 16 gimnazijoje nuo pat jos įsikūrimo. Paaikšino, kodėl lietuviai savo vaikus turėtų leisti į savą mokyklą ir kokios materialinės ir moralinės naudos iš to gali tikėtis. Suminėjo bendresnes priežastis, dėl kurių tėvai vengia siųsti vaikus į Romuvą. Išvada: visos priežastys, palyginti su laukiama nauda, yra menkos. Baigė savo pranešimą teigimu, kad ir neturint tėvų žemės galima išlikti gerais lietuviais ir tokiais pat išauklėti savo atžalyną.

Žodžiu vietos lietuvius sveikino evangelikų kun. Gelžinus, Lietuvos nepriklausomybės laikais dirbusi ELTOJE bei užsienio reikalų ministerijoje Klara Mrongovius ir VLB Valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius pirmininko ir Valdybos vardu. Buvo sveikinimų ir raštu. Po jų prabilo m e n a s .

Visa moksleivių grupė padainavo nostalgikąją Leiskit į tėvynę...

9 vyresnės mergaitės sutartinai atliko visą eilę nuotaikingų dainų: Neliūdėk broli, Toli už girių leidos saulė, Linelį raunu ne viena, Oi kas sodai do sodeliai, Lietuva, brangi šalelė, Sesutėle pažvelk. Dainuojančias mergaites pianinu palydėjo Algis Avižienis VI kl. Solo pianinu jis paskambino L.v. Beethoven - Sonate patetique.

Po klasikinės muzikos sekė t a u t i n i ų š o k i ų p a r a d a s , suspindėjęs žaviais šypsniais, grakščiais judesiais, visų laumės juostos spalvų deriniais tautiniuose drabužiuose. Šokių pynę pradėjo seserys Žutautaitės, M. Normantaitė ir Kr. Ramanauskaitė choreografine improvizacija NEMUNĖLIS. Jas tuoj pakeitė dvi poros mažųjų šokėjų, žvaliai sutrypusių SUKTIŅ. NORIU MIEGO šoko 4 poros mažųjų. Žiurovų dėmesį atkreipė jų užtikrintą laikysena scenoje. Beveik profesionališkai 8 ir 12 vyresn. mergaičių pašoko KEPURINĖ ir SADUTĖ, nors tarp jų buvo įmaišyta ir trejetas naujokių. Kaip visados, taip ir ši kartą publiką linksmai nuteikė komiškasis LENCIUGĖLIS (dvi Žutautaitės, Normantaitė, Šaduikytė ir Sonsas). Liūdną atsisveikinimo nuotaiką sukėlė BLEZDINGĖLĖ (12 vyresn. mergaičių). Salėje buvo girdėti šnabzdant - Kokie gražūs tie lietuviški drabužiai ir jais apsirėdžiusios mergaitės. RUGUČIAI, atlikti 6 porų vyresniųjų mokinių, priminė, kad nebe už kalnų ir rugiapiūtė. Anja Grigaliūnaitė artistškai padeklamavo Lietuvaitės darželį. KALVELY vėl gavo progos savo žvalumą parodyti visi (6 poros) mažieji. Juos pakeitė 3 poros vyresn. mergaičių smarkiaja MIKITIENE. Didelių pastangų iš P. Ramausko I kl. pareikalavo jo deklamuoatas eilėraštis Mūsų vėliava.

Dainų ir šokių pynę baigė vyr. mergaitės, darniai ir nuotaikingai padainuodamos Santa Lucia, Pamylėjau vakar ir Prirodino seni žmonės. Paskutiniuoju pasirodymu vyr. mergaitės parodė, kad jos ne tik gražiai dainuoja, bet ir puikiai vaidina.

Tautinių šokių muzikos perdavimu iš magnetofono kaspinių pasirūpino

kun. V. J. D a m i j o n a i t i s .

Solo dainavo Isabella (sopranas) ir Herbert (basas) S c h r ö d e r. Pirmoji atliko Ant marių krantelio ir Šoki, tryпки lietuviškai, ant-rasis - Oft denk' ich zurück ir Wundervoll ist dieser Morgen vokiškai. Abiejų balsai tvirti, apvaldyti, malonūs, lengvai užkariauja publikos simpatijas.

Gale kun. V. Šarka sukvieta į sceną iškilnių rengėjus, programos atlikėjus, sveikintojus ir kaimyninių apylinkių (Hamburgo, Hannoverio ir Lübecko) pirmininkus ir įteikė visiems po trispalvę juostą, o kai kuriems ir ~~de~~ Sūduvio "Allein, ganz allein".

Programa baigta Lietuvos himnu.

Svečiai iš Romuvos buvo pavaišinti sūčia ir skania vakariene.

22 val. šeimininkai ir svečiai susirinko į Heimattal svetainę vakaronės. Čia susitiko seniai nesimatę tautiečiai iš Lübecko, Hamburgo, Hannoverio, Kasselio ir kitų vietovių ir tęsė pokalbius iki paryčių. Jaunimas šoko. Moksleivius pernakvino vietos lietuviai.

Rytojaus dieną visi buvo vieningos nuomonės - nepaisant lietingo šeštadienio oro, renginys šimtaprocentiškai pasisekė.

K a i s e r s l a u t e r n

Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos įgaliotinis Rheinland Pfalz kraštui kun. Br. L i u b i n a s ir 8593 LS lietuvių kuopos vadas maj. J. V e n c k u s š. m. birželio 27 Kaiserslauterne suruošė didingą lietuvių tautos sukilimo prieš sovietus 30-sios sukakties minėjimą.

Renginys pradėtas pamaldomis, kurias 15 val. Maria Schutz bažnyčioje atlikė vysk. dr. A. L. Deksnys, asistuojamas vyr. LS vienetų kapeliono prel. J. Janusz'o, vokiečių klebono dek. O. Mayer ir tėv. dr. Kl. Žalalio. Mišių pradžioje klebonas Mayer perdavė lietuviams Speyer'io vyskupo dr. Fr. Wetter sveikinimą ir laiminimą. Mišių lekcijas skaitė kapit. J. Barasas ir Ant. Subačius, Evangeliją - kun. Br. Liubinas. Pamokslą pasakė vysk. Deksnys dienos Evangelijos ir minėjimo tema - Jūs esate pašaukti gyventi laisvėje. Šv. Povilas taip kalbėjo apie asmeninę laisvę - išsivadavimą iš nuodėmės. Bet yra ir tautinė laisvė, tampriai susijusi su tautos gyvybe ir klestėjimu. Tautos laisvės išlaidymas dažnai pareikalauja didelių aukų. Lietuviai jas sukaupu yra sudėję. Kėlė klausimą - ar buvo verta 1941 aukoti tiek daug jaunų gyvybių, sukylant prieš sovietus? Atsakymas - Kaip Kristaus ir Jo sekėjų kančios ir mirtys nebuvo beprasmės, taip nėra beprasmės ir 1941 sukilimo aukos. Sukilimas neliks tik istorinis įvykis. Kvietė tikinčiuosius aukoti savo maldas už Lietuvos laisvę ir už tuos, kurie už ją mirė.

Mišių maldas skaitė maj. Venckus. Per mišias giedojo Vasario 16 gimnazijos mokinės, vargonais palydimos kun. prof. L. Budrecko.

Minėjimo a k a d e m i j a įvyko 16 val. Neue Eintracht salėje, išpuoštoje lietuvių bei vokiečių vėliavomis ir gėlėmis. Maldą sukalbėjo vysk. A. L. Deksnys. Atidaromąjį žodį vokiškai ir lietuviškai tarė kun. Br. Liubinas. Jis pasveikino aukštuosius svečius - vysk. Deksnį, JAV-bių armijos depo Kaiserslauterne viršininko pavad. pulk. Soto, lenkų prel. J. Janusz, vokiečių kleboną dek. O. Mayer ir kit. Pranešė, kad sveikintis raštu atsiuntė Bundestage nariai dr. Werner. Marx ir dr. Adolf Müller-Emmert, "Stimme dar Freiheit" redaktorius ir "Aktion der Freiheit" pirmininkas Fr. Fritsch, burmistras Barthel, kan. dr. Heck iš Speyer'io vyskup. ordinariato, dek. Krieger iš Kaiserslauterno protestantų dekanato, kroatų batal. misijos vedėjas kun. Kosina ir daugelis kunigų abiejų religijų iš Kaiserslauterno. Raštu dar sveikino prof. dr. Z. Ivinskis iš Bonnos ir VLB Memmingeno bei Osnabrūcko apylinkių pirmininkai Bernotas ir Žaliukas. Vokiškai ir lietuviškai trumpai paaikškino minėjimo prasmę. Pakvietė atsistojimu pagerbti žuvusius kovoje už tėvynės laisvę.

Kaiserslauterno burmistras Demmerle pasveikino susirinkusius ir per-

davė vyr. burmistro dr. Jung ir miesto tarybos linkėjimus. P a s k a i t ą skaitė Vasario 16 gimnazijos direktorius V. N a t - k e v i č i u s , M. A. Pirma vokiškai, o paskui lietuviškai paaiški- no, kuo 1941 sukilimas svarbus. Anot kalbėtojo, 1941 sukilimas iš- reiškė mūsų tautos valią gyventi laisvėje ir paneigė bolševikinės propagandos melą, kad lietuviai laisvu noru įsijungė į Sovietų Są- jungą. Sukilimas buvo rūpestingai paruoštas Lietuvos aktyvistų fron- to. Vos prasidėjęs, tuoj spontaniškai išsiplėtė į visą kraštą. Jame dalyvavo 35.000 organizuotų ir per 90.000 neorganizuotų partizanų. Aukų skaičius buvo didelis - per 4.000 tūkstančiai žuvusių ir ke- liasdešimt tūkstančių sužeistų. Kokią naudą jis atnešė kraštui? Daug pramonės įmonių ir gyv. vietovių apsaugota nuo sunaikinimo, išvengta baisių žudynių, kurias bolševikai vykdė ten, kur dar suspė- jo (Pravieniškės, Telšiai-Rainiai, Panevėžys, Zarasai ir kit.). Iš- sklaidytas sovietinės propagandos melas, kad Lietuvos gyventojai prašėsi priimami į Sovietų Sąjungą. Pademonstruotas tautos ryžtas mokėti už laisvę brangiausią kainą paliko testamentu ateinančioms kartoms. Vokiečių kariuomenė užėmė nebe sovietų okupuotą, bet pačių lietuvių išlaisvintą kraštą su sava vyriausybe, su kuria ji turėjo kalbėtis ir skaitytis, nors visokiais būdais trukdė jos darbą. Laikinoji Lietuvos vyriausybė sudarė krašto administracijos aparatą, kuris veikė per visą vokiečių okupaciją. Matydama, kad nebeturi sąly- gų veikti, Laikinoji Lietuvos vyriausybė 1941 rugpiūčio 5 baigė savo darbą ir pasitraukė į pogrindį.

Atsakydamas į klausimą, kas suorganizavo 1941 sukilimą, V. Natkevi- čius glaustai peržvelgė lietuvių tautos pasipriešinimo apraiškas nuo pat bolševikinės okupacijos pradžios 1940 iki sovietų-vokiečių karo 1941, pirmuosius rezistentų pasitarimus Lietuvoje ir Berlyne, Lietu- vos aktyvistų fronto vadovybės ir Laikinosios Lietuvos vyriausybės sudarymą Berlyne, o vėliau visą sukilimo eigą nuo 1941 birželio 22 iki vokiečių kariuomenės atžygiavimo ir hitlerinės okupacijos įsi- tvirtinimo. Savo paskaitą prelegentas baigė citata Laikinosios Lietu- vos vyriausybės ministerio pirmininko pareigas ėjusio J. Brazaičio kalbos, pasakytos prie kapo duobės, laidojant per sukilimą žuvusius partizanus.

Po dešimties minučių pertraukos sceną užvaldė m e n a s . Vasario 16 gimnazija atvežė ir išpildė beveik tą pačią programą, kuria prieš savaitę žavėjo tautiečius Lebenstedt-Salzgittery, tik Algis Avižie- nis pianinu neskambino solo, o palydėjo mergaičių dainas, gi mergai- tės nedainavo ir ne vaidino linksmųjų Santa Lucia, Pamylėjau vakar ir Prirodino seni žmonės. Užtat VLB Kaiserslauterno apylinkės narės se- serys Aldona ir Loreta Subačiūtės gražia tarsena padeklamavo šio ren- ginio nuotaikai ypač tinkančius V. Mykolaičio-Putino eilėraščius Vi- vos plango ir Mortuos vocc. Be to, 6 mažytės moksleivės dar pašoko Pas močiutę augau.

Abiturientas Jonas Sonsas tą sekmadienį paskutinį kartą šoko su Va- sario 16 gimnazijos tautinių šokių grupe. Mokslus Romuvoje jis baigė ir išvyksta į "platųjį pasaulį".

Programą simpatingai pranešinėjo Loreta Subačiūtė. Šokių muzikos transliavimu ir čia rūpinosi kun. V. J. Damijonaitis.

Maj. J. Venckus įteikė Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupės va- dovei mokyt. Elizai Tamošaitienei didelę rožių puokštę ir padėkojo jai, kun. prof. Budreckui, sesėms Subačiūtėms, ypač kun. Br. Liubinui, ant savo pečių nešusiam visą minėjimo rengimo darbo naštą, ir visiem kitiem, prisidėjusiam prie šventės pasisekimo.

Minėjimas, sutraukęs per 200 dalyvių, baigtas Vokietijos ir Lietuvos himnais.

Po programos, trukusios apie 3 valandas, jos atlikėjai buvo pavai- šinta skania vakariene. Čia nuoširdų žodį tarė lenkų prel. J. Janusz ir įteikė 100 DM tautinių šokių grupei.

Apie minėjimą rašė Rhein Pfalz Tageszeitung - Pfalzo dienraštis.

M e m m i n g e n

VLB Memmingeno apylinkė išleido savo Informacijų lapelį Nr.3, kuriam prisimintos 31-sios masinių lietuvių trėmimų ir 30-sios mūsų tautos sukilimo prieš sovietinį okupantą metinės, informuojama apie Motinos dienos minėjimą 1971.V.8 ir apylinkės sveikinimą vysk.A.L. Deksnui 40-ųjų kunigystės metinių proga.

M ū n c h e n

Ginkluoto lietuvių tautos sukilimo 30-ąsias metines plačiai ir įdomiai paminėjo VLB Mūncheno apylinkė savo Valdybos ŽINIOSE Nr.6. Jose taip pat gausu žinių iš Mūncheno lietuvių ir jų organizacijų veiklos bei asmeninio gyvenimo.

--- oOo ---

X V I I I L I E T . S T U D I J Ų S A V A I T Ė S
P R O G R A M A

18.VII - sekmad.	20 val.	Susipažinimo vakaras
19.VII - pirmad.	10 "	Prof.dr.V.S.VARDYS (Univers.of Oklahoma): Lietuva ir išeivija
	20 "	Kun.BR.LIUBINAS (Kaiserslautern, Vokietija): Vokietijos LB istorinė apžvalga
20.VII - antrad.	10 "	Dr.A.GERUTIS (Bern, Šveicarija): Sovietinimo ir rusinimo politika ir jos padariniai okupuotoje Lietuvoje
	20 "	Dir.V.NATKEVIČIUS, M.A. (Hüttenfeld, Vokietija): Žemininkai ir "bežemiai" mūsų literatūroje
21.VII - treč.	10 "	Kun.prof.dr.J.JŪRAITIS (Sitten, Šveicarija): Meilės problema Jobo knygoje ir A.Camus romane "Maras"
	20 "	Red.V.BANAITIS (Bonna, Vokietija): Kompozitorius Juozas Gruodis - simfonininkas
22.VII - ketvirt.	10 "	Prof.dr.Z.IVINSKIS (Universit.Bonn): Lietuva ir žydai istorijos šviesoje
	20 "	Dr.J.GRINIUS (München, Vokietija): Meilė, džazas ir velnias, arba Juozo Grušo dramaturgija
23.VII - penktad.	10 "	S.LOZORAITIS, jr., Lietuvos atstovas prie Sv.Sosto (Roma, Italija): Lietuvos situacija naujo dešimtmečio angoje
	20 "	TĖVYNĖS VALANDELE: Dr.K.J.CEGINSKAS - Tautos sukilimo 30 metų sukaktis; Tautinių šokių ansamblio GINTARAS koncertas (Toronto, Kanada. Vadov.J.Karaziejus)
24.VII - šeštad.	10 "	Dr.G.BAURAS. (Evang.Jugendakademie Radevormwald, Vokietija): Lietuvių tradicinė šeimyna ir kaimas
	20 "	Dainų ir arijų koncertas: Sol.L.STEPAITIENĖ (Čikaga, JAV), akomponuojant K.Büttner (Mannheim, Vokietija)
25.VII - sekmad.	10 "	Pamaldos
	11 "	Studijų savaitės uždarymas

Studijų savaitės metu vyks įvairios parodos: dail.A.KRIVICKO grafikos kūrinių, 1970/71 Lietuvoje ir išeivijoje išleistų knygų, liet. pašto ženklų ir kit.

Popietėmis bus rodomi Lietuvą ir lietuvių gyvenimą išeivijoje vaizduojantys filmai, gros lietuviškų plokštelių muzika, bus organizuojamos ekskursijos muzėjų ir meno paminklų apžiūrėti. Organizacijos galės turėti savo posėdžius.

Dvasiniu Savaitės dalyvių aptarnavimu rūpinsis kun.J.STANAITIS (evangelikų) ir kun.A.RUBIKAS (katalikų); meniniais reikalais - V.BANAITIS, A.GRINIENĖ ir A.KRIVICKAS; organizaciniais - J.BARASAS, A.GRINIENĖ ir P.NEVULIS.

Netrukus bus išsiuntinėti kvietimai į Studijų savaitę, kur bus nurodytos dalyvavimo sąlygos.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J A

mokslo metus baigia liepos 10. Naujieji mokslo metai prasideda rugsėjo 6. Mokiniai į bendrabutį suvažiuoja rugsėjo 5.

Prašymai gimnazijon stoti priimami iki rugpiūčio 1. Prie prašymo reikia pridėti pažymių knygelę. Mokestis už mokslą ir pragyvenimą bendrabuty yra 70 DM mėnesiui. Prašymus siųsti gimnazijos direktoriui V.Natkevičiui, 684 Lampertheim-Hüttenfeld, Litauisches Gymnasium.

Ateinančiais mokslo metais gimnazija turės nemaža mokinių iš JAV-bių. Šiuo metu gimnazijoje yra 3 mokiniai iš jų. Ateinantiems mokslo metams prašymus stoti gimnazijon jau atsiuntė 5 Šiaurės Amerikos lietuviukai, lietuvaitės. Vienas prašymas yra iš Kolumbijos.

S v e č i a i

Birželio 3 gimnazijoje viešėjo ONA ir JONAS MOTIEJŪNAI iš Los Angeles. Jie aplankė savo dukrelę Birutę, kuri čia mokosi. Birutė lieka mokyti ir sekančiais mokslo metais.

Ir kita Motiejūnų dukrelė, RŪTA, buvo užsukusi gimnazijon sesers aplankyti. Ji ką tik baigė aukštesniąją mokyklą (high school) ir pradės studijuoti.

Birželio 23 gimnaziją aplankė JUZĖ ORANTIENĖ ir jos dukrelė DALIA iš Clevelando. Kaip mokytojos, jos labai domėjosi gimnazijos darbu ir pasiektais rezultatais mokant bei auklėjant.

Birželio 29 gimnazijon atvyko Lietuvių fondo steigėjas dr.A.RAZMA su žmona ir sūnumis.

A b i t u r i e n t a i

RIČARDAS PALAVINSKAS ir JONAS SONSAS birželio 16 baigė laikyti egzaminus brandos atestatui gauti. Po pietų valgyklos salėje juos pasveikino direkt.V.Natkevičius. Pirmiausia jis pastebėjo, kad jau treči metai visi šios gimnazijos abiturientai išlaiko egzaminus. Pasidžiaugė abiturientų laimėjimu ir palinkėjo sėkmės studijuojant. Kvietė aktyviai reikštis lietuviškame gyvenime. Mūsųji išeivija, suteikusi sąlygas baigti šią mokyklą, idėmiai seks jų tolimesnius žingsnius. Iš to, kiek Vasario 16 gimnaziją baigę jaunuoliai bus naudingi lietuviškajai visuomenei, ji spręs, ar verta šią mokyklą remti, ar ne. Prašė neužmiršti gimnazijos ir joje lankytis: čia jie bus visuomet laukiami svečiai.

Vakare mokyklos valgykloje buvo suruošta atsisveikinimo vakarienė, kurioje dalyvavo dir.V.Natkevičius ir dauguma kitų mokytojų su poniomis ir abiejų abiturientų tėvai. Gyvi pokalbiai prie skaniais valgiais ir vyno buteliais apkrautų stalų užsitęsė per porą valandų.

R i č a r d a s P a l a v i n s k a s Vasario 16 gimnazijoje mokėsi 8 metus. Yra gimęs 1951 vasario 3 Betygaloje. Lietuvoje mokėsi

Varekonių ir Gaižuvėlės pradž.mokyklose. 1960 su tėvais atvyko Vokietijon. Lankė pabėgėlių mokyklą (Flüchtlingsschule) Lebachė ir Mitlosheimo pradž.mokyklą. 1963 įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Čia buvo moksleivių ateitininkų kuopos pirmininkas, šoko tautinius šokių. Norėtų studijuoti mediciną, bet jei nepasiseks įstoti į medicinos fakultetą, studijuos ką kitą.

Ričardo abu tėvai lietuviai. Tėvas Algirdas 1965-67 buvo Vasario 16 gimnazijos berniukų bendrabučio vedėjas, o dabar - vokiečių mokyklos mokytojas. Be to, jis įsteigė VLB Saaro krašto apylinkę ir jai iki šiol vadovauja. Motina yra gailėstingoji sesuo. Vasario 16 gimnazijoje mokosi dar Palavinskų duktė Marytė.

J o n a s S o n s a s Vasario 16 gimnazijoje mokėsi 6 metus. Yra gimęs 1951 sausio 24 Dortmund-Barop, Nordrhein-Westfalijoje. Tėvas vokietis, motina Vokietijoje gimusi lietuvaitė Elžbieta Martišiūtė, duktė lietuvių veikėjo Vinco Martišiaus, po pirmojo pas.karo buv.Dortmundo lietuvių sąjungos pirmininko. Jo žmona Pranė Martišienė šiuo metu yra VLB Dortmund apylinkės pirmininkė.

Pradžios mokyklą Jonas Sonsas lankė ir 4 klases baigė Bergkamen-Weddinghofene. 1960 išvyko į lietuvių saleziečių mokyklą Don Bosco Castelnovo Italijoje. Baigęs 4 klases, lankė italų saleziečių Istituto Salesiano in Chieri netoli Torino. 1965 įstojo į Vasario 16 gimnazijos IV klasę. Šalia mokymosi šoko tautinius šokių, atlikdamas pagrindinius vaidmenis.

Turi šaukimą atlikti karinę prievolę vokiečių Bundeswehre. Yra numatęs vykti į Lietuvą studijuoti odontologiją Vilniuje.

DEVINTINĖS ir ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Devintinės Vokietijoje ir šiomet buvo šventadienis. Romuvoje tą dieną šv.mišios, aukotos kun.J.H.Šulco pilies salėje, buvo kiek iškilmingesnės, negu paprastą šventadienį. Jų metu šalia altoriaus stovėjo Lietuvos ir ateitininkų vėliavos. Per pamaldas darniai giedotos naujos giesmės, palydimos A.Rygelytės gitara.

Po pamaldų toje pačioje salėje įvyko iškilmingas moksleivių ateitininkų susirinkimas, kuriame dalyvavo gražus būrelis ir sendraugis. Į moksleivių ateitininkų gretas įsiriavo naujas narys Antanas Šiugždinis, V kl. Ateitininkų jaunučių įžadą davė Andrius Bylaitis ir Rameo Giunteris I kl., Petras Mačionis II kl., Nijolė Oldinskaitė III kl. ir Marytė Palavinskaitė IV kl. Kun.Šulcas pranešė, kad į jaunušius ruošėsi 15 moksleivių, bet išžadėti ryžosi tik 5.

Naujuosius narius žodžiu pasveikino dir.V.Natkeyčius. Sveikinimo laišką atsiuntė stud.Algis Stankus, Centro valdybos atstovas, dirbęs studijų darbą Bonnoje pas prof.Z.Ivinskį.

Šventė baigta darniai nuskambėjusių Ateitininkų himnu.

Lampertheimo-Hüttenfeldo katal.parapija Dievo Kūno procesiją Hüttenfelde suruošė birželio 13, sekmadienį. Po pamaldų kaimo bažnytėlėje procesija su Lampertheimo bažnytiniu choru ir dūdų orkestru atvyko į Romuvą. Ant paradinių gimnazijos laiptų buvo įrengtas ažuolų lapų vainikais ir gėlėmis išpuoštas altorius. Po trumpų maldų ir Evangelijos, giedotos vokiečių ir lietuvių kalbomis, Lampertheimo klebonas Hammerich švenčiausiuoju palaimino procesijos dalyvius ir Romuvą. Išsiskirsčius vokiečių maldininkams, prie to paties altoriaus kun.J.Dėdinas atnašavo šv.mišias ir pasakė turiningą pamokslą lietuviams.

BALIO SRUOGOS 75-sis GIMTADIENIS

buvo vasario mėn. VII ir VIII klasių mokiniai, vadovaujami lietuvių literatūros mokytojo dr.J.Griničiaus, paminėjo jį birželio 13. Minėjimas-akademija truko vieną valandą. Pranešinėjo Kristina Žutautaitė VII kl. B.Sruogos kūrybą apibūdino M.Šiušelis VIII kl. Jis priminė

Jubiliato biografija: aktyviai dalyvavo 1905 revoliucijoje, 1914 baigė Panevėžio real. gimnaziją, Petrapily buvo pradėjęs studijuoti miškininkystę, vėliau istorijos-filologijos fakultete, bet 1916 persikėlė į Maskvą, kur studijavo literatūrą. 1918 grįžo į Lietuvą. Dirbo spaudos biure, redagavo "Lietuvą", steigė Vilkolakio teatrą, jam rašė ir vaidino. 1921-24 Munchene studijavo slavistiką, teatrą ir meno istoriją. 1924 įsigijo daktaro vardą. Svetur sirgo Lietuvos ilgesiu. Lietuvos universitete humanitarinių mokslų fakultete dėstė rusų literatūrą, vėliau - pasaulinį teatrą. Įsteigė teatro seminarą. 1943 buvo nacių suimtas ir kalintas Stutthof koncentrac. stovykloje. 1945 pateko bolševikams į rankas. Mirė 1947.X.17 Vilniuje, palaidotas Rasų kapinėse.

B.Sruoga buvo poetas, beletristas, dramaturgas, teatralas, žurnalistas, vertėjas, mokslininkas, keliautojas, politinis kalinys ir kankinys. Jo plunksnai priklauso daugybė poezijos, dramos-komedijos, mokslo, apsakymų ir atsiminimų veikalų.

Kristina Žutautaitė VII kl. iš Sruogos kūrybos padeklamavo du eilėraščius: Mano sieloj šiandien šventė ir Jūrą, Algis Valiūnas VII kl. - Piovėją. Romana Žutautaitė VIII kl. pateikė apybraižą apie žmogiškąją valdovo dalią (Jogailos personažas "Milžino paunksnėj"). Edwinas Dilba VIII kl. paskaitė ištrauką iš kūrėjo atsiminimų apie koncentracijos stovyklą "Dievų mišką". Angelė Vilčinskaitė, Marina Normantaitė, Kristina Ramanauskaitė ir Justina Dirgėlaitė padainavo muzikos mokyt.K.Motgabio komponuotą dainelę "Už jūrelių, už marelių" iš B. Sruogos libreto Karnavičiaus operai "Radvila Perkūnas". Pianinu palydėjo Algis Avižienis. Dueto gaidas autorius įteikė dr.J.Griniui. Salę škicuotu B.Sruogos paveikslu papuošė dail.A.Krivickas.

PAS LAMPERTHEIMO SMIDRININKUS

Lampertheimo smidrų augintojai kasmet suruošia šventę (Spargelfest), kuri tęsiasi visą savaitę. Šventės programoje pasirodyti su lietuvi tautiniais šokiais kiekvienais metais kviečiama Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė. Iki šiol kvietimas būdavo atmetamas, galvojant, kad jojimo halė ir smukliška aplinka nėra tinkama vieta tautiniams šokiais rodyti. Šių metų dalyvavimas šią nuomonę patvirtino.

Birželio 21 tautinių šokių grupelė (10 šokėjų), mokyt.E.Tamošaitienės vadovaujama, nuvyko į Lampertheimą. Programa pradėta 20 val.Grojo "Black Ross" pučiamųjų ir mušamųjų orkestras, panaudodamas dar ir mechaniškus instrumentus. Prisirinko per tūkstantis žmonių. Bikiniu apsirengusi fejta scenoje parodė lentelę su užrašu "Litauer". 4 moksleivės su J.Sonsu pašoko Lenciūgėlių, 5 poros moksleivių - Rugučius. Publika plojo. Po mūsų tautinių šokių scenoje vietos gimnastikos draugijos nariai rodė savo miklumą. Vartymasis per galvą buvo tinkamiausia šiai vietai pramoga.

21 val. gimnazijos moksleiviai grįžo į Romuvą.

----- xXx -----

L i e t u v i ū e v a n g e l i k ū s u v a ų i a v i m a s

mokyt.R.Baliulio iniciatyva, Lietuvių evangelikų liuteronų vyriausioji bažnytinei tarybai talkininkaujant, suruoštas gegužės 15 ir 16 Simonų šeimos name Ldbecke. Senj.kun.A.Keleris iš Bremeno skaitė paskaitą apie Liuterio jubiliejų Wormse. Prelegentas konstatavo lietuvių katalikų ir evangelikų suartėjimą Vokietijoje ir Lietuvoje. Apie reformaciją pasauliečio akimis žiūrint, savo samprotavimus pateikė dipl.psich.E.Žilius iš Hamburgo. Jis teigė, kad Liuteris suskaldė Bažnyčią, nors suteikė savo sekėjams daugiau laisvės. Žmonės tapo abejingi betkokiam tikėjimui. Reikalingas naujas reformatorius, kuris patrauktų visus prie tikėjimo.

K.Klumbys iš Hamburgo kalbėjo apie iš tikėjimo išeinančius konkrečius uždavinius kasdienybėje. Po paskaitų vyko diskusijos, kurių metu

svarstyti ne tik religiniai, bet ir tautiniai klausimai. Suvažiavime dalyvavo per 40 asmenų, tarp kurių buvo ir katalikų. Dalyviai suaukojo Vasario 16 gimnazijos mokinių bendrabučio statybai per 200 DM.

VAK.EUROPOS LIETUVIŲ KATALIKŲ SUVAŽIAVIMAS

įvyko gegužės 29-31 Braunsharde prie Darmstadto. Jį sukvieta V.Europos lietuvių katalikų sielovada, techniškus darbus atliko tėv.Alf.Bernatonis. Buvo atstovaujami Belgijos, Italijos, Olandijos, Prancūzijos, Skotijos, Šveicarijos ir V.Vokietijos lietuviai katalikai. Suvažiavo apie 40 kunigų ir pasauliečių.

Renginio organizatorius, V.Europos lietuvių sielovados spaudos centro direktorius kun.dr.P.Celiešius, pakvietė vysk.dr.A.L.Deksnį pradėti suvažiavimą. Vyskupas kartu su visais sukalbėjo Tėve mūsų. Savo kalba jis nubrėžė susirinkimo uždavinius.

Posėdžiams vadovauti išrinktas kun.J.Petrošius (Paryžius) bei mokyt. A.Palavinskas (Vokietija) ir sekretoriauti - J.Pauliukevičius (Vokietija). Rezoliucijų komisija sudaryta iš kun.dr.P.Celiešiaus ir Klevienienės (Olandija).

Paskaitų ciklą pradėjo kun.prof.L.Budreckas. Jis paaikškino naujuosius religinės muzikos nuostatus. Religinė muzika turinti būti šventa, meniška ir visuotinė. Pasisakė prieš elektroninius vargonus, gitarą, kankles ir panašius grynai profaninius instrumentus. Uždrausta mechaninė muzika. Pirmoji vieta teikiama giedojimui. Giedoti turėtų visi besimeldžiantieji. Giedotina vienu balsu.

Kun.Br.Liubinas kalbėjo apie lietuviškąją sielų vadovavimą V.Europoje, nurodydamas sielovados tikslus ir aptardamas jos vykdytojus. Pasisakė už savą kalbą. Pravedant lietuviškas pamaldas, susiduriama su daugeliu sunkumų. Trūksta tautiečių, kurie talkintų kunigams. Apgailautina religinio giedojimo padėtis. Pamaldos laikytinos šeštadieniais, sekmadieniais ir įvairiomis progomis. Pastebėjo, kad apleista lietuviška vaikų katechizacija. Lietė ir finansinę sielovados pusę. Išvada - kol bus tautiečių, norinčių naudotis lietuviškos sielovados patarnavimais, tol ji bus gyva ir prasminga.

Dr.J.Norkaitis aptarė išeiviją, kaip diasporą ir kaip Lietuvos Bažnyčios dalį. Diasporą švetur sudarome tik tautiniu požiūriu. Būtina dalyvauti ir vietos religiniame gyvenime. Pabrėžė socialinio solidarumo reikalą. Ryšys su Lietuvos Bažnyčia beveik pertrauktas. Svarbu išvystyti religinę informaciją ir palaikyti bendros maldos ryšį. Neturime užsimerkti prieš visuotines dabarties problemas.

Kun.Aug.Rubikas kalbėjo apie kunigus ir pasauliečius Bažnyčioje. Visi dalyvauja Kristaus kunigystėje, tačiau savu būdu. Bažnytinė demokratija vykdoma iš viršaus, bet ne iš apačios, kaip valstybinė. Valdymo Bažnyčioje nėra, o tik tarnavimas.

Dir.V.Natkevičius nagrinėjo dvasiškio ir pasauliečio laikyseną po II Vatikano susirinkimo. Jei kunigystė yra tarnavimas Dievui, tai galima kalbėti ir apie pasauliečių kunigystę. Lietuviškoji kunigija bei jos institucijos nėra be priekaišto. Pav., Šv.Kazimiero kolegija Romoje neteikia kunigams pakankamo lituanistinio lavinimo. Neištirtas pasauliečių nusistatymas, įrengiant liet.koplyčias Vašingtone ir Vatikane. Pastebėta stoka individualios pastoracijos. V.Europos lietuvių sielovadoje nėra nė vieno pasauliečio. O pasauliečiai per mažai domisi religiniu gyvenimu ir jo problemomis.

Po paskaitų vyko gyvos diskusijos.

Suorganizuota V.Europos lietuvių sielovados taryba. Ją sudaro:

1. Liet.institucijų vadovai - Šv.Kazimiero kolegijos Romoje rektorius apašt.proton.prel.dr.L.Tulaba, Vasario 16 gimnazijos direkt.V.Natkevičius, Vatikano radijo liet.programos vedėjas kun.dr.V.Kazlauskas;
2. Sielovadų vedėjai: Didž.Britanijos - kun.dr.St.Matulis, Italijos - prel.V.Mincevičius, Prancūzijos - kun.J.Petrošius, Vokietijos - prel.

dr. J. Aviža ir VELS spaudos centro direktorius kun. dr. P. Celiešius; 3. Katalikų pasauliečių atstovai: Anglijos - Ant. Jaloveckas ir Vl. Šlaitas, Benelux valstybių - Br. Spies-Gailiūtė, Italijos - L. Schröder-Kemeklytė, Prancūzijos - Rič. Bačkis, Skotijos - prel. J. Gutauskas, Šveicarijos - dr. J. Pečiulionytė, Vokietijos - J. Barasas ir Eug. Lucienė. Trūksta dar Skandinavijos kraštų ir V. Europoje veikiančių liet. vienuolių atstovų. Vysk. Deksnys turi teisę skirti vieną narį.

Gegužės 30, sekmadienį, atšvęstos vysk. dr. A. L. Deksnio 40-ies kunigystės metinės. Iškilmingas šv. mišias su jubiliatu aukojo suvažiavimo dalyviai. Per pietus jubiliatą sveikino įvairių V. Europos kraštų liet. katalikų atstovai ir institucijų bei organizacijų vadovai, tarp jų VLB Valdybos vicep. kun. Br. Liubinas, ir sugiedojo Ilgiausių metų! Vakare vaišintasi ir dainuota.

Priimta 10 rezoliucijų, kuriose sakoma:

- Vakarų Europos lietuvių sielovados kunigų ir misijų atstovų suvažiavimas, įvykęs Braunsharde, Vokietijoje 1971 gegužės 29-31, apsvarstęs lietuvių katalikų reikalus Europoje ir pavergtoje tėvynėje Lietuvoje, nutarė:

1. Pareikšti viešą protestą sovietinei okupacinei Lietuvos valdžiai dėl tikinčiųjų į Dievą persekiojimo ir jų sąžinės laisvės pažeidimo
2. Suvažiavimas protestuoja dėl Lietuvos vyskupų Sladkevičiaus ir Steponavičiaus ilgamečio ištrėmimo iš jų vyskupijų ir dėl jiems atimtos teisės atlikti savo pareigas tikinčiųjų labui.
3. Suvažiavimas su pasipiktinimu atmeta sovietinių įstaigų draudimą kunigams katekizuoti vaikus ir juos paruošti pirmajai šv. komunikacijai.
4. Suvažiavimas protestuoja prieš sovietinių įstaigų sprendimą nubauti kun. A. Šeškevičių metus kalėti už tai, kad jis yra atlikęs savo kunigiškas pareigas, pamokydamas vaikus bažnyčioje religinių tiesų.
5. Suvažiavimas taip pat reiškia savo brolišką solidarumą tiems Lietuvos kunigams, kurie savo laiške Sovietų Sąjungos vyriausybės pirminkui Kosyginui išdrįso ginti visų tikinčiųjų ir Katalikų Bažnyčios teises, kurių nebegali apginti Lietuvos vyskupai dėl komunistų savivalės prieš juos.
6. Suvažiavimas reiškia savo brolišką meilę visų krikščioniškųjų konfesijų tikintiesiems Lietuvoje ir didžiuojasi jų ištikimybe Kristui ir Jo šventajai Evangelijai. Suvažiavimas pasiryžęs kelti viešai savo balsą tol, kol Lietuvos gyventojai susilauks visiškos tikėjimo ir sąžinės laisvės.
7. Suvažiavimas sveikina Mainzo, suvažiavimo vietos, vyskupą dr. Herman Volk.
8. Suvažiavimas reiškia padėką Augsburgio vyskupui dr. Juozapui Stimpfle už Vakarų Europos lietuvių sielovados centro globą ir rėmimą.
9. Suvažiavimas puoselėja mintį, kad pagelbines pamaldas, negalint dalyvauti kapelionui, organizuotų misijos taryba.
10. Suvažiavimas siūlo misijos taryboms studijuoti individualinės pastoracijos galimybes.

VYSK. DR. ANTANO L. DEKSNIO 40 METŲ KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

buvo gražiai atšvęstas Bad Wörishofene. Minėjimą birželio 6 suruošė VLB Tarybos narys ir referentas jaunimo reikalams, šv. Ulricho vokiečių parapijos klebonas kun. Ant. B u n g a .

Tą dieną iš pat ryto aikštėje prie bažnyčios ir klebonijos, prieš porą metų pavadintos Lietuvos aikšte (Litauen-Platz), plevėsavo Lietuvos, Vatikano ir Vokietijos vėliavos. 10 val. pontifikalines mišias aukojo jubiliatas su 5 lietuviais (prof. L. Budreckas, A. Bunga, dr. P. Celiešius, Br. Liubinas ir tėv. dr. Žalalis) ir 2 vokiečiais (kan. R. Schmid ir dek. Häider) kunigais. Per pamaldas vyskupą sveikino klebonas Bunga ir Bad Wörishofeno burmistras Ledermann. Pamokslą pasakė kan. R. Schmid iš Augsburgio. Giedojo parap. choras, susidedęs iš 35-40 asmenų, su solistais ir orkestru. Po vysk. Deksnio padėkos žodžio jis

pagiedojo prof. L. Budrecko komponuotą giesmę Apsaugok Aukščiausias, tą mylimą šalį lietuviškai.

Iškilminguose pietuose dalyvavo per 30 lietuvių ir vokiečių. Sveikinimo kalbas čia pasakė kan. R. Schmid, burmistras Ledermann, parapijos tarybos pirmininkas E. Dürk, Kurdirektor Burghardt, dek. dr. Häider, VLB Valdybos vicepirmininkas kun. Br. Liubinas, klebonas Bunga. Šamojum išpuoštą padėkos žodį tarė jubiliatas ir suteikė apašt. palaiminimą.

Kavutės vyskupas pakvietė pas save, kur vaišino ką tik iš Kauno gautu raguoliu, atsiustu jam jubiliejaus proga, ir kitais skanumynais. Skambėjo linksmi šamojai ir lietuviškos dainos.

JAUNIMO SEMINARAS BAD WOERISHOFENE

Birželio 9-13 Vokietijos ateitininkų sendraugių valdyba buvo sukviesti veiklesnius jaunuolius, daugiausia iš Pietų Vokietijos, į sveitingą šv. Ulricho kleboniją pas kun. A. Bungą, VLB Tarybos referentą jaunimo reikalams.

Seminarui vadovavo VAS Valdybos pirmininkas dr. J. Norkaitis, savo ruožtu valdžią perleisdamas Bonnos studentams - A. Šmitui, P. Veršeliui ir T. Bogutienei. Seminarą techniškai suorganizavo ir juo rūpino si VAS Valdybos vicepirmininkė A. Grinienė.

Kun. prof. L. Budreckas referavo apie moderniąją religinę muziką ir ją liečiančius Bažnyčios nuostatus, red. V. Banaitis - apie tautų santykius Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje, kun. A. Rubikas - apie krikščionybę ir marksizmą, stud. A. Šmitas - apie Vokietijos lietuvių jaunimo organizaciją, stud. A. Rygelytė - apie Vasario 16 gimnazijos jaunimą. Dr. J. Norkaitis pravedė simpoziumą tema - Jaunimo protestai. Simpoziumui specialiau pasiruošti buvo paprašyti dr. med. A. Laukaitis ir stud. P. Nevulis. Dir. V. Natkevičius, M. A., skaitė apie mūsų tautos sukilimą prieš 30 metų. Prof. dr. V. S. Vardys atskrido iš Oklahomos į pačią seminaro pabaigą daugumai dalyvių skirstantis, taip kad jo vertingomis mintimis apie realias bendradarbiavimo galimybes su Lietuva galėjo pasinaudoti tik vienas kitas jaunuolis ar referentas.

Vieną popietę miestelio kinas parodė seminaro dalyviams iš Vilniaus atsivežtą filmą apie M. K. Čiurlionį. Spalvotas filmas buvo įkalbėtas anglų kalba.

Kitą popietę buvo padaryta ekskursija į Hohenschwangau Liudviko II pilį.

30 dalyvių gyvai diskutavo visomis temomis ir pągeidavo daugiau tokių seminarų, labiau akcentuojant temas, kurios mus riša su platesniu pasauliu.

Seminaro darbus sekė ir vysk. A. L. Deksnys. Antaninių proga stud. A. Šmitas ir dr. J. Norkaitis pasveikino dalyvių vardu abu Antanus - vyskupą ir kleboną - prisimindami taip pat vysk. Deksnio 40 metų kunigystės jubiliejų.

SVEČIUOSE PAS GUMBINIEČIUS

Į savo šiemetinių sąskrydį pakvietus Gumbinės apskr. Bendrijai lietuvių ir latvių atstovus, teko man, mūsų Bendruomenės ir Vasario 16 gimnazijos vadovybės paprašytam, būti gumbiniečių garbės svečiu ir dalyvauti jų suvažiavime kaip Baltijos valstybių tarybos generaliniam sekretoriui.

Sąskrydis vyko birželio 19 ir 20 Bielefeldo mieste, kuris yra gumbiniečių krikšto tėvas. Todėl ir ši sąskrydį globojo Bielefeldo miestas.

Buvau maloniai nustebintas kiekviename žingsny patirtu giliu nuoširdumu. Visa eilė gumbiniečių su lietuvių kilmės pavardėmis klausinėjo, ką lietuviškai reiškia jų pavardės, neretas pažymėdamas, kad jo seneliai kalbėjo lietuviškai. Dr. Kirrinnis, Studiendirektor, papasakojo gražių atsiminimų apie jo Vilniuje paskutinio karo metu praleistas dienas, tyrimus Trakuose ir lietuviškų karaimų atskyrimą nuo žydų,

tuo pačiu išgelbstint juos nuo geto. H. Sticklies, Oberstudiendirektor, rūpinosi manim kuo svetingiausiai.

Šeštadienį, birželio 19, popiet įvykusiame pokalby su dideliu dmesiu gausus gumbiniečių būrys išklaušė mano trumpo pranešimo apie dabartinę padėtį Lietuvoje ir mūsų išsilaisvinimo pastangas bei apie lietuvius Vokietijoje.

Cituodamas iš sovietų dokumentų rinkinio apie derybų eigą Teherane, nurodžiau, kaip Stalinas apgavo Churchillį ir Rooseveltą, teigdamas, kad šiaurinė Rytprūsių dalis tai "nuo žilos senovės slaviškos žemės". Taip Stalinas grindė savo reikalavimą priskirti neužšalancius Klaipėdos ir Karaliaučiaus uostus rusams ir laimėjo.

Kalbėjusieji gumbiniečiai keliais atvejais pastebėjo, kad rytprūsiai niekad nepamirš, kiek gilaus žmoniškumo patyrė iš lietuvių, kai badaujančių vaikų ir moterų pulkai gelbėjosi Lietuvoje nuo giltinės ir rado prieglaudą, nežiūrint rusų okupantų persekiojimų, draudimų ir bausmių.

Rytojau dieną retai gražų pamokslą pasakė pastorius Marienfeld, pasigedamas didesnės meilės ir tarpusavio susipratimo tarptautiniuose santykiuose ir pasibaisėdamas sovietiško komunizmo įtaigojama vieni kitų neapykanta.

Iškilmingo posėdžio metu, į kurį suplaukė keli šimtai gumbiniečių, vyr. Bielefeldo burmistras atsilankė asmeniškai, pasveikino susirinkusius ir pasidžiaugė, kad sąskrydy atstovaujami ir lietuviai.

Dr. P. Karvelis

M i r u s i e j i

J u o z a s DRUNGILAS, VLB Geesthachto apylinkės narys, staiga mirė š. m. birželio 16 savo bute. Palaidotas birželio 22 Lauenburgo a. d. Elbė kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun. V. Šarka ir vietos klebonas. Į laidotuves buvo atvykusi velionio žmonos sesuo H. Gailevičienė iš Kanados ir svainiai L. ir V. Šalčiūnai iš Anglijos. Į amžino poilsio vietą velionį palydėjo Geesthachto lietuviai, vietos muitinės tarnautojai ir kaimynai vokiečiai. Buvo atvykusių tautiečių iš Hamburgo ir kitur. Ant kapo sudėta daug gėlių ir vainikų. Lietuvių vardu vainiką, perrištą trispalve juosta, padėjo kun. V. Šarka. Laidotuvėse negalėjo dalyvauti žmona Gretė, kuri vyro mirties buvo taip paveikta, jog turėjo būti paguldyta į ligoninę.

Velionis buvo gimęs 1910 liepos 21 Rudaičių kaime, Kretingos apskr. Baigė vietos pradž. mokyklą ir Kretingos gimnaziją. Studijavo ekonomijos mokslus Vytauto Didž. universitete. Tarnavo muitinėje Klaipėdoje ir Panemunėje. Hitleriui užėmus Klaipėdą, 1939 persikėlė į Tauragę. Po karo buvo susirgęs. Pagijęs dirbo Lauenburgo muitinėje. Vėl pablogėjus sveikatai, pasitraukė į pensiją.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Dr. med. St. Sereika iš Queidersbacho 76 DM, Jonas Černiauskas iš Darmstadto ir Wilhelm Klimkeit iš Obermarschachto po 20 DM, Vladas Maleckas iš Heidesheimo 11 DM, Bernardas Budreika iš Darmstadto 10 DM, K. Žutautas iš Augsburga 8 DM ir Anglijos LB pirmininkas S. Kasparas 1 angl. svarą. Ačiū.

VASARIO 16 GIMNAZIJAI tuojau r e i k a l i n g a v i r ė j a (s) ir virtuvės d a r b i n i n k ė (as). Geras atlyginimas, ilgos atostogos.

Suinteresuotieji kreipiasi į gimnazijos vadovybę:

Litauisches Gymnasium
684 Lampertheim-Hüttenfeld

Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos einamoji sąskaita -
Deutsche Bank Weinheim/Bergstr., Konto Nr. 01/17978